

Forlovelse, Ægteskab, verdensberømt Bog, 196 Sider, 1.85. — Dr. M. Padden, amerikansk Læge: Ægteskabelig Livslykke, 2 store Bind, kun 3 Kr. for begge B. — Døjlige Sae, den unge, dybtstakne Kvindes Testamente, Oplag 40,000, 1.35. — Ford: Hemmeligheden ved at tjene Penge, 1.25. — Sundhedsraa, mange Oplysninger, kun 1.00. — Elvekjær: Muntre Fortællinger, kun 1 Kr. 25 Øre. — Filmons Æventyr, stort Præglværk med 125 Kunstfotos, kun 3½ Kr. — Ungdom og Karlighed, 0.75. Selves Bogforlag, Ald. F. S. D., Odense.

Skrivumaskinur

selvast uppá sera lagalig avbetalingsvilkor.

Maskinurnar kunnu siggjast og roynast hjá umboðssolumanninum

M. Mørk,
Tørf. 233. Tórshavn. Tølf. 233.

um dagin, tá rívaligt er til av kókaðum mati.

Tað er eitt sindur láturligt, at so trøngt mark skal verda sett fyrri at brúka fisk til matna um borð á einum fiskiskipi, sum reglementið ásetur: ¾ kg um dagin bert 4 dagar í vikuni! — Viðvíkjandi fiski kundi verið frítt brúk. Hvat kjótmati viðvíkir kundi, sum nútíðin krevur, verið gjørt meira fyrri at hava ferskt kjót úttanfrá, um tað ikki er at fáa her í landinum, og ísur er nú lættari at fáa enn fyrr.

Eftir matvirðinum, so sum nútíðin metur tað, ikki bert í kalorium men eisini í vitamin-mongd, so er ¾ kg av smøri nógv virðismeiri enn ½ kg av margarínu. Í 1893 var margarín-brúkið ikki stórt, og mundu tá skipini oflást nýta smør; men nú er ódvísi, nú sæst ikki smør á fiskiskipum, so eisini henda vektin trøngir til broytingar. Sukrið til the og kaffi ½ kg pr. dag er júst ikki nógv, sum nú verður matgjort um borð á mongum skipum — bert einferð heitan mat í samdøgrinum; men tað er so ymist, sum menn eru til at brúka sukur. Var heitur tilgjørdur matur tverferðir í samdøgrinum, gekk ivaleyst minni sukur.

Turt kjót kundi t. d. verið gjørt meira av um borð enn verður. Ræst kjót og súpan er ein rættur, sum teir flestu Føroyingar eru fegnir við at fáa.

Í matreglunum stendur ein hópur um grind og spik, sum kann verða nýtt istaðin fyrri kjótmat: „Hvalkød, fersk eller saltet, med Spæk af Grindehval eller Hvæssing“; men man hetta ikki vera eitt bert eiti. — Um nakar hevur grind og spik við, man tað helst vera „uttanfrí ratið“. Hetta um grind og spik kundi í uttan íva hvørvi úr reglimentinum, vóru atstoðurnar til at fáa tilfikt góðgæti við, skuldi tað nokk verið tikið við, uttan at tað var lógfest.

Á mongum skipum, serstakliga norðanfjórð, hevur leiingi verið síður at fáa frítt breyd og ríkjuligt av kókaðum mati, ja stundum eisini frítt margarín og frítt sukur, og tað hoyrist einki um, at reiðarar, ið gera hetta, standa seg verri enn aðrir. Í heilatikki verður nokk ikki vunníð við at spara uppá mat umborð í fiskiskipum, har arbeiðið oflást er sera streivið og slitmikið uppá kropp. Tað eru onnur ting, sum meira kann verða spart við, tá serstakliga skiparin ansar væl eftir segl-greidum, togverki og reiðskapi.

Matreglurnar eiga í fyrstu atlogu at miða ímóti, at mann-ingin fær góðan, ríkjuligan og væltílgjordan mat. Tað er ikki soleiðis við menniskjuni, at

hon javnliga etur til yvirnáta, serstakliga ikki tann sum arbeiður. Fær hon tað, henni torvar, nýtuliga tilreið, fellur alt illt brell og allur óluster burtur av sær sjálvum. Tað, sum meira verður latið út av einum slag, verður ríkjuliga spart aftur í óðrum slogum.

At býta út mat í dagligum ratiðum til manningina er neyvan hóskandi longur, tað hoyrdi einari tíð til, tá áskoðanin á arbeiðsfólk var ódvísi enn hon er nú. Tá var tað eisini síður at býta matin á landinum, t. d. á stórum bóndagorðum. Nú er síður, at húsfólkið etur við eitt borð. Skilarúmini manna millum eru farin at detta niður, og tey hava ongan tíð verið av tí góða. Tá matreglurnar innihalda tilstrekkjugar og neyðugar treytir fyrri, at nógnógur proviantur kemur

um borð í góðum standi og at hann verður gjørdur til nýtuligan mat, er hin verst vandin lokin.

Vónandi tekur lógtingið matreglurnar til viðgerðar næsta ár.

Til sóknarformennin. Roknskaparlistar og kvittunarlepar fyrri 1930 eru útseltir. Tit eru biðnir um at krevja inn limagjaldið fyrri 1930 snarast aftaná nýttár. Minnist til at sams 13 í felagslógini. Scianni skal koma ein listi yvir tær sóknir, har, litið ella einki limagjald er gildið fyrri 1929.

Stjórnin.

Fundur. Stjórn Føroya Fiskimannafelags heldur eykavund í Havn 3. januar 1930. Dagsskrá: Kontraktin fyrri 1930.

Vegguljóð.

Lag eftir H. Wetterling.

Sov í frið og hvíl teg,
gloym hvørt tár, ið rann,
stormurin, ið yldi,
frið við øllum um teg fann.
Sjå, fullmánnin nú hátt stígur
upp um fjøll og nátt gerst bjørt.
Sorgin rýmur, gleðistíðir
bert at siggja teg viðhvørt.

Mangur ljósar dreymur
fevnr teg so blítt,
tankar, bláir, eymir,
teska sælt tær navnitt mitt.
Meðan fríðarligir tímar
líða, tú mín gleði er,
vitjar sorg teg, veist tú í mær
eigur vin tú, altíð her.

Eftir svenskum.
Br.

Den ærligste By i Verden

Det gamle Skilt over Døren til Krogskøbets Brugs dryppede af Vand og Tøse, da Bestyrer Humpelrod gik udenfor i den mørke Julenat for med sin Pibe og sin Samvittighed at gruble over denne Julekvæld, en af de mørkeste i Humpelrods Tilværelse. Under Julenadvernen og mens det velsignede Træ lyste sin Glæde ned over Oline og Drengene, havde Humpelrod siddet ualmænde og bakked og bakked med Øjnene rettet mod et usynligt Punkt i Nærheden af første Januar eller før. Og midt i Salmen var han gaaet ud i Butiken og havde siddet bøjet over det Sødom, som hed Kassebogen.

Nu var Lysene slukkede, og Krogskøbets slumrede ind i Julenatten med sin Samvittighed, og saa gik Humpelrod herude i Sneen og travrede som en Jerusaalems Skomager, saa oprevet som nogen kunde være i Krogskøb, Julen var en kostbar Foranstaltning, og en af Dagene kom Hovedkasserer Olsen, snedig, ond og slek, for at ønske ham glædelig Jul. Jovist. — Med det samme Jeg er her, Humpelrod, vilde han sige, kan Jeg maske faa Lejlighed til at kige lidt i Kassebogen, vilde han sige. Og saa kunde Humpelrod paa ingen Maade gøre Rede for de 300 Kroner, og Olsen vilde glæde sig. Saa læste Humpelrod i Aanden en Overskrift i Østet Folketidende: Bestyrer og Kirkeværge Humpelrod i Krogskøb arresteret for Kassensvigt.

Humpelrod skældede i Sne til Ankerne. Der var endnu et svagt Lys i Pastor Lønsmøses Kontor. Skulde han, som en byrdefuld Synder gaa ind og kaste sig for Lønsmøses Fødder og bede Lønsmøse laane en Medtjener 300 Kroner, hvilken Sum det netop kostede at komme tilbage til Dydens Vej. Humpelrod gyste. Vel hørte Hævnens Herren til, men Lønsmøse var meget nidkær.

Idet Humpelrod drejede om ad Stien til Gaardejer Mortensens Gaard, stødte han pludseligt voldsomt sammen med en Person, som kom fra Gaarden. Humpelrod faldt over ham, og idet de begge sad i den vaade Sne, rettede den Fæmmede en Løsmælygte mod Humpelrod og blændede ham.

— Maa'ent! sagde Manden. Hvor Fanden kommer De fra?

— De burde ikke bande en hellig

Julenat! sagde Humpelrod bebrejdende. Hvorfor løber De rundt herude paa denne Tid? Det kan visselig ikke være i nogen hæderlig Hensigt. Her i Krogskøb sover vi ærligt og velsignet paa denne Tid!

Jeg elsker Naturen! sagde Manden og tog Maal af Humpelrod. Næst efter Foreningskassen, privat Ophobning af Smaagrynt i hellige Gemmer elsker jeg mest Naturen. Men Jeg gaar heller ikke af Vejen for bedre Pengeskab, hvis et skulde etaa i Vejen, naar Jeg er paa Fodtur! Humpelrod gyste. En Tyv tænkte han.

— Og saa er jeg menneskeskyt!

redvile Manden. Bare saadan en bortslykkel Jordemordermand som Dem kan henseende mig i panisk Skræk. Jeg ryster som et Espeløv. Hvad er De for Resten ude efter?

— Min Samvittighed — sagde Humpelrod.

— Ja, den er det galt med alle Vegne! jamrede Manden. Jeg har selv Samvittighed, som kribler og bider i Sjælen liksom Lopper og Træorme. Uha. Jeg kan ikke sige en Mand i Kortenspil uden at jeg rødmer som en Bagerforuden og strake leverer ham Pengene tilbage. Hvor mange kan sige det, go'e Ven. Se, nu sidder jeg her en hellig Julenat paa en Fodtur og kommer igennem denne hersens Storstad, hvad var'et De sa'e den hed, Krogskøb? Storstad, Nydeligt Navn. Lige paa en Gang far Jeg en bandstang Træng til at kige indenfor hos Godfolk for at se, hvad de har af Julegoder og hvad Julemanden har lagt i deres Sko. Jeg vanker lidt om derhøve ved Gaardlangerne til jeg finder Kokongen helligste Gemak, hvor han plejer at ha' Godterne gemt. Og se, der sniger jeg mig kunstfærdigt gennem Vinneveier og finder, at Julemanden har lagt cirksu 800 Kroner af i Bordskuffen. Den tog Jeg med, for jeg kan ikke fordrage, at der henligger Værdier i Skuffer, saa la' sig overtale af et Sem. Og nu er jeg jaget af en Samvittighed, der jamrer som en Flothæst i Barselønd. Uha!

Humpelrod rejste sig. Han var rystet.

— Unge Ven, sagde han, har De virkelig begaaet skamkelig Indbrud hos Gaardejer Mortensen?

— Hejder han Mortensen? Saa kan han taale det. Stabilit Navn!

— Paa en hellig Julenat har De dristet Dem til at stjæle fra Mortensens Skuffe og krænke Julefreden midt i Glædens Time her i Krogskøb. Ligesom Løds Hustru burde Himlens retfærdige Ild regne over Dem og fortere Dem, Unge Mand, forlad Fordærvelsens Vej og gik tilbage med Pengene!

— Sikken De ta'r paa Vej, jamrede Manden. Sa'e jeg ikke, at jeg er overfølsom, men jeg lider af dette her med at gaa Fodture. En kleptomansk Svaghed, Hr. Ku' De ikke ha' Lyst til at overtage Pengene og levere Dem tilbage i Maa'ren, altsaa, bortset fra det, jeg skal ha' i Gælder!

Humpelrod var ubehørlig, rank som et af de Steatylis, han solgte for 12 Øre i Brugsen, og hvem tænker paa egne Smaasnyder, naar man kan redde en fortabt Sjæl.

— Herregud! sagde Manden. Jeg tog skallede 800 Krus, og naar De etaar der og prikker til min saare og blødende Sjæl, kunde jeg saamænd godt tænke mig, at vi anvendte den til et eller andet velgørende. Hva? Hva siger De til et Genforeningsmonument her i Krogskøb, hva? Eller et Nonnekloster for ensomme Enkemænd? Eller et Opra-gesseshjem for faldne Jordemorder-mænd? Hvis det ikke netop ha'de været Julenat, og hvis det ikke ha'de været Dem, jeg havde mødt, en livlig Gengivelse af en hellig og troværdig Profet af den Slags man ser i Guldramme paa Højskolen, saa ha'de jeg stukket Dem en Sovestille og ha'de forladt Dem som tabt paa Strækningen Østet—Krogskøb. Men jeg kan ikke, Hr. Der er noget ved Dem som minder mig om Apostlene, jo der er. De billige, altsaa, Jeg er et godt Menneske, go'e Herre!

— Det er sverere for en Kamel at komme igennem et Naaleg — sagde Kirkeværge Humpelrod. — Men jeg vil bistaa Dem, Man kan ikke tilbagevise et Druknedes udstrakte Haand. De bad mig levere Pengene tilbage til Mortensen?

— Ja, det vil sige, Hr. I Anledning af Julen —!

— Komt sagde Humpelrod. Gaa med til mit lille Hjem, og lad os drøfte det!

En halv Time senere forlod Tyven

Humpelrods Brugs med en halv Slavekognak i Lommen og tolv Cigarer af dem, der holdt Krogskøb fri for Fluor, men med en god Samvittighed. Og inde i Brugsen sad Humpelrod selv og famlede nærvost med store og smaa Sodier i sine svedige Fingre. Saa bad han en Bøn og lagde 300 Kroner: ned i Kassen, mens Resten fandt foreløbigt Hvil paa Bunden af Grynpøsen.

Saa gik han ind til Oline. Juledag sad Humpelrod over Julefrøkosten, men han spiste ikke. Juleklokkerne kimede i Sallighed over Krogskøb, men det glædede ikke Humpelrod. Og hvem skulde saa træde ind og beskuo hans dybe Kald andre end Enkeklokkerne Hansen.

— Glædelig Jul, Humpelrod! sagde hun.

— Tak i lige Maade!

— Julen er en herlig Fest, men Livet har sine Skyggesider! fastslog Enkeklokkerinden.

— Det er saa sandt! sagde Humpelrod.

— Nu har der jo været Indbrud hos Gaardejer Mortensen selve Julenat. Hvor ender vi. Og saa her i Krogskøb. Har De virkelig ikke hørt det?

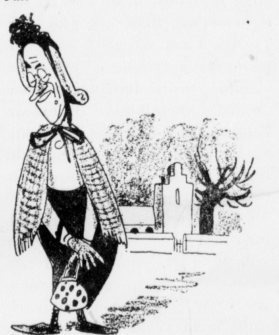
Humpelrod rødmede og skjulte sit Ansigt.

— Det er Tiden, sagde Enkeklokkerinden. Den er vankundig. Intet er helligt mere — og saa standse Enkeklokkerinden brat, hvilket for-bavdede Humpelrod.

— Men lad os tale om noget andet, fortsatte hun. De er, kære Humpelrod, et hjertensgodt Menneske. Jo, De er. Vi her i Sognet regne Dem for et velsignet Menneske, og selve Pastor Lønsmøse har sagt: Hvis vi ikke havde Humpelrod som et smukt Eksempel, har han sagt!

— Naa? sagde Humpelrod.

Sagen er, kære Hr. Humpelrod, at jeg som Bestyrer af vor kære Menighedskasse er kommen ud for det ubehagelige Tilfælde, at den rent ud sagt lider af et svært Skaa. Idet 200 Kroner paa en mærkværdig Maade er kommen væk paa Grund af en Smule Uorden. Man er jo kun et Menneske, for hvem 200 Kroner let kan forsvinde, og nu kender De jo Pastor Lønsmøses Vaner. Aldrig har han Fred, naar det drejer sig om vore velsignede Syge her i Sognet, og han kan hvert Øjeblik falde paa at undersøge Kassen og Kvitteringerne. Det er grusomt og saa er det Jul!

Enkeklokkerinden snøftede. Pibe-kraven bølgede og de forlorne Tænder klappede og raslede som et løst Tremmeværk i Storm. Og Humpelrod saa paa Kvinden, den hovmø-dige, som kaldte sig Enkeklokkerinde, med Øjne, der sagde:

— Ogsaa Du min Støster —!

Og saa var det Jeg vilde spørge Dem, kære velsignede Humpelrod, mellem fire Øjne, kunde De forstaa mig vor kære Kasse med disse 200 Kroner bare til efter Helligdagene, naar Pastor Lønsmøse faar andet at tænke paa, ellers ved jeg sandelig ikke hvad jeg skal gøre!

Humpelrod gjorde sig Unge for at ligne den barnhøjte Samaritan, da han aabnede for Grynpøsen. Men det var en Samaritan med nedslagne Øjne, en som kendte Verdens Synd. Og lidt efter vandrede Enkeklokkerinden Hansen ned af Brugens Dør som en af de nyfødte, hvem ingen Synd er paalagt. Og Humpelrod smilede for første Gang